

Novadnieku pagasta tautas bibliotēkas

2024. gada pārskats

Sagatavots Saldus novada Novadnieku pagasta tautas
bibliotēkā, 31.01.2025.

Saturs

Pārskata perioda kopsavilkums	3
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	4
2. Finansiālais nodrošinājums	5
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	6
4. Personāls	7
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	7
6. Krājums	10
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	12
8. Novadpētniecība	13
9. Projekti	13
10. Publicitāte	14
11. Sadarbības tīkla raksturojums	14

Pārskata perioda kopsavilkums

Darbs. Novadnieku pagasta bibliotēka atrodas pirmajā stāvā, kļuvusi pieejamāka bibliotēkas lietotājiem.

- Pārskata periodā iegādājoties grāmatas, tas tiek darīts pārdomāti, ņemot vērā lasītāju intereses, kā arī rūpīgi sekots līdzi iedalītajiem līdzekļiem grāmatu komplektēšanai. Lai krājumu popularizētu, tiek veidotas visdažādākās literatūras izstādes no bibliotēkas krājumiem (ne tikai jaunumu).
- Regulāri tiek organizētas tematiskās, t.i., rokdarbu, hobiju, gleznu, vēstures, foto u.c. izstādes.
- Turpinās darbs pie pagasta novadpētniecības. Šie materiāli tiek apkopoti un ir pieejami bibliotēkas apmeklētājiem. No novada avīzes „Saldus Zeme” tiek veikti ieraksti Novadpētniecības katalogā.
- Sadarbībā ar Dienas centru darbojas Lasītāju klubiņš un Radošo darbu pulciņš „Čaklās rokas”.
- Jaunas prasmes tiek apgūtas gan attālināti tiešsaistē, gan klātienes mācībās.
- Izveidots Novadnieku pagasta bibliotēkas profils sociālajos tīklos www.facebook.com.

Problēmas, to risinājumi – jaunu lasītāju piesaiste. Uzsvaru liekot uz bērniem un jauniešiem. Informatīvs darbs ar bibliotēkas apmeklētājiem, motivēt iesaistīt arī ģimenes jaunāko paaudzi apmeklēt bibliotēku un izmantot plašo piedāvājuma klāstu.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Novadnieku pagasta bibliotēka atrodas Saldus novada Novadnieku pagasta „Mežvidos” pagasta pārvaldes ēkā. Tā ir kultūras, informācijas un izglītības iestāde, kur bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi veicina lasītāju lietderīgu brīvā laika pavadīšanu, nozīmīgas informācijas iegūšanu un sevis pilnveidošanu. Visas vecuma grupas bibliotēkā var atrast savām interesēm atbilstošus materiālus tās krājumos un pakalpojumu klāstā. Bibliotēka piedāvā plašas iespējas iedzīvotāju pašizglītībai, brīvajam laikam un izklaidei. Bibliotēka ir vienīgā vieta Novadnieku administratīvajā teritorijā, kur tās iedzīvotāji var iepazīties ar latviešu un ārzemju daiļliteratūru, citiem kultūras izdevumiem, enciklopēdijām, uzzīņu literatūru. Bibliotēka nes atbildību kultūras mantojuma, literatūras un lasīšanas iemaņu apguves jomā. Bibliotēka piedāvā saviem apmeklētājiem dažāda veida izstādes, bez maksas tiek piedāvāts izmantot datorus, internetu un tā resursus. Bibliotēkas misija un mērķi balstīti uz to, lai sekmētu izglītotas, informētas un kulturālas sabiedrības veidošanos pagastā.

Bibliotēka pārskata periodā darbojas kā Saldus novada bibliotēkas struktūrvienība.

Bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula „Bibliotēkas izdevumi”

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	10972	12434	14535
Darbinieku atalgojums (bruto)	8269	9585	12337
Krājuma komplektēšana	2703	2849	3107

Bibliotēkas finanses nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu. Salīdzinot ar 2022. gadu un 2023.gadu, 2024. gadā krājuma veidošanai piešķirts 3107 euro. Pārskata periodā ar finansiālu atbalstu no LNB saņemtas 15 grāmatas par 168.27 euro.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēka atrodas ēkas 1. stāvā pielāgotās četrās telpās. Pirmajā telpā atrodas 2 datori lietotājiem, multifunkcionālā iekārta, periodikas plaukts, stiklota vitrīna sīklietu izstādēm. Tālāk ir grāmatu izsniegšanas - saņemšanas telpa ar grāmatu jaunumu plauktu. Lielākajā telpā atrodas abonements pieaugušajiem un bērniem. Pēdējā telpa atvēlēta novadpētniecībai, bērnu rotaļu stūrītim, tematiskajām izstādēm, Lasītāju klubiņa sanāksšanām, radošo darbu pulciņam u.c. aktivitātēm. Dažādas tematiskā, gleznu izstādes tiek iekārtotas gaitenī.

Ienākot jaunajās telpās, pirms tam tika veikts kosmētiskais remonts. Visi vecie grāmatu plaukti ir nomainīti. Materiālais un tehniskais stāvoklis ir atbilstošs bibliotēkas funkciju veikšanai. Telpas ir gaišas, siltas, vienīgi, nav pārskatāmas.

Tabula „Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)
Datori	1	2	1. – 2017. 2. – 2015. 3. – 2017.
Multifunkcionālās iekārtas		1	1. - 2015.

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks ar 1. līmeņa augstāko izglītību citā nozarē. Pamatojoties uz darba rezultātiem, pārskata periodā darbiniekam tika samazināta slodze. Sākot ar 2024.gada janvāri darbinieks atgriezās pilnā slodzē. Bibliotekārs ir apmeklējis Saldus NB rīkotos seminārus un apmācības, apmeklētas mācības LNB uz vietas un noklausītas vairākas mācības tiešsaistē.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula „Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepriekšējo gadu
Aktīvo lietotāju skaits	144	169	184	+17.37%;+8.88
t.sk. bērni līdz 18.g.	22	29	29	+31.9%;0%
Bibliotēkas apmeklējums	1747	2514	2554	+44%;+1.60%
t.sk. bērni līdz 18.g.	143	232	212	+62.23%;-8.62%
Virtuālais apmeklējums				
Izsniegums kopā	6319	6830	5682	+8.09%;-20.20%
t.sk. grāmatas	4146	4916	4069	+18.58%;-20.81%
t.sk.periodiskie izdevumi	2173	1914	1209	-13.53%;-58.31%
t.sk. bērniem līdz 18.g.	323	336	296	+4.02%;-13.5%

Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	8.9%	10.4%	11.8%	+1.5%;+1.4%
t.sk. bērni līdz 18.g.	1.4%	1.8%	1.6%	+4.02%;-13.5%
Iedzīvotāju skaits	1624	1631	1562	+0.43%;-4.41%

Bibliotēkas apkalpojamā teritorijā ietilpst Novadnieku pagasts ar ciemiem Draudzība, Ēvarži, Sātiņi, Sesile un Mežvidi.

Lai izzinātu lasītāju viedokli par bibliotēku pakalpojumu kvalitāti, tiek uzklauts mutisks apmeklētāju vērtējums.

Personām ar kustību traucējumiem, jaunajām māmiņām, vecāka gadagājuma apmeklētājiem pēc bibliotēkas pārcelšanas telpas tagad ir viegli un ērti pieejamas. Pielāgotas gan ieejas durvis, gan labierīcības. Turpat gaitenā pretējā pusē Dienas centrs un Sociālais dienests.

Saskaņā ar MK 2001. gada 7.augusta noteikumu Nr. 355 „Vietējas nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi” 3.9.apakšpunktu pašvaldību bibliotēku darba laiks ir vismaz 35 stundas nedēļā. Atgriežoties pie pilnas slodzes, 2024.gadā bibliotēka bijusi atvērta 40 h nedēļā. Bibliotēka ir atvērta lietotājiem izdevīgā laikā, ņemot vērā lietotāju plūsmu.

Katru ceturtdienu, izņemot vasaras mēnešus, bibliotēkā darbojas Lasītāju klubiņš un piektdienās radošo darbu pulciņš „Čaklās rokas”.

Visa gada garumā gan bibliotēkas telpās, gan gaitenī tiek izstādītas dažādas zīmējumu, gleznu, tematiskās, hobiju un citas izstādes. Literatūras izstādes tiek veidotas gan jubilāriem, gan svētku un atceres dienām, dažādiem notikumiem. Nereti, apsekojot bibliotēkas krājumu, grāmatu izstāde rodas spontāni un tādā veidā tiek popularizēts krājums. Tematiskās izstādes bieži veidotas par iedzīvotāju dažādiem hobijiem. Par cik ēkas gaitenis ir kopīgs ar Sociālo dienestu un Dienas centru, tad pie gaitenā sienas izliktās izstādes apskata arī šo dienestu apmeklētāji.

Digitalizācija bibliotēkā nav uzsākta.

Bibliotēka visus lietotāju apkalpošanas procesus veic BIS ALISE. Darbojas no 2013.gada beigām, kad krājums tika ievadīts katalogā.

Tiek strādāts pie novadpētniecības kataloga. Tajā tiek veidoti apraksti, kuri saistīti ar pagasta vēsturi, šodienu, par pagasta cilvēkiem, ar visu, kam ir kāda saistība ar pagasta novadpētniecību.

Informāciju par bibliotēku var iegūt Saldus novada laikrakstā „Saldus Zeme”, Saldus Tūrisma informācijas centra izdotajos materiālos, interneta resursos, digitālajā stendā Kalpaka laukumā, Saldus novada bibliotēkas mājas lapā.

Tabula „Autorizētie lietotāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	144	169	184	+17.36%;8.87%
Autorizētie lietotāji kopā	44	52	52	+18%;
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	2	8	0	

Tabula „SBA rādītāji”

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	15	6	32
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	105	89	94

Bibliotēka izmanto iekšzemes SBA. Tā ir iespēja lasītājus nodrošināt ar tām grāmatām, kuru nav Novadnieku bibliotēkā. Pārskata periodā no citām novada bibliotēkām ir bijusi vajadzība pēc 32 pieprasītām grāmatām. Uz citām bibliotēkām nosūtītas 94 grāmatas.

6. Krājums

Bibliotēkas darbības aprītē svarīgs priekšnoteikums ir pareiza krājumu veidošana. To veic pamatojoties uz izstrādāto krājuma attīstības un komplektēšanas dokumentu. Krājuma veidošana ir atkarīga gan no bibliotēkai piešķirtajiem finanšu līdzekļiem, gan lietotāju pieprasījuma. Atskaites periodā krājums papildināts ar 505 jaunieguvumiem, t.sk., 189 grāmatām, tai skaitā ar 38 bērnu grāmatu. Pārskata periodā abonēti 2 laikraksti un 18 nosaukumu žurnāli dažādām lasītāju grupām. Ar LNB projekta finansiālo atbalstu saņemtas bezatlīdzībā 15 grāmatas par summu 168.27 euro.

Komplektējot krājumu, pamatā tiek aptvertas visas nozares, lai regulāri atjauninātu krājumu, bet ņemot vērā mazo pieprasījuma pēc tādām nozarēm kā ķīmija, matemātika, filozofija, šajās nozarēs grāmatas nav iepirktas. Mazpieprasīta arī vispārējā nodaļa, reliģija, māksla, arī kulinārija (izmanto žurnālus un interneta piedāvājumu). Ja kāds taujā pēc šādām grāmatām, tās lasītājs var saņemt SBA kārtībā. Līdztekus jaunieguvumiem, regulāri tiek norakstītas grāmatas, kuras ir vai nu nolietotas, maz pieprasītas vai zaudējušas aktualitāti šodien. Tāpat tiek norakstīti periodiskie izdevumi. Pārskata periodā kopā norakstīti 396 dokumenti.

Bibliotēkas krājums izkārtots vienā telpā, vienuviet abonements pieaugušajiem un bērnu auditorijai. Lasītavas telpa atrodas nodarbību un atpūtas zonā. Tur arī novadpētniecības materiāli un bērnu stūrītis.

Avīzes un žurnāli atrodas pārskatāmā periodikas plauktā datortelpā

Tabula „Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2700	2849	3107
<i>t. sk. grāmatām</i>	1803	1948	1969
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	35	241	229
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	900	901	909
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	1.66	1.75	1.407
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	2700	2849	3107

Tabula „Krājuma rādītāji”

	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	560	470	505
<i>t.sk. grāmatas</i>	163	160	189
<i>t.sk. latviešu daiļliteratūra</i>	80	76	311
<i>t.sk. bērniem</i>	18	21	38
Izslēgtie dokumenti	967	584	396
Krājuma kopskaits	8067	7953	8055
Grāmatu krājuma apgrozība	0.6	0.72	18.1
Periodisko izdevumu apgrozība	1.8	1.64	

Grāmatas tika iepirktas no SIA, Virja LK, Zvaigznes ABC grāmatu veikala „Dainas”, no autora Žigimanta Krēsliņa, saņemts dāvinājums no Saldus novada pašvaldības, kā arī saņemtas grāmatas bezatlīdzībā no LNB. Preses izdevumi tiek pasūtīti no VAS Latvijas Pasts.

Ir pastāvīgie regulārie bibliotēkas apmeklētāji un ir tādi, kuri bibliotēku apmeklē noteiktās sezonās. Ir arī nejaušie apmeklētāji, kuri, iepazīstoties bibliotēkas piedāvājumu, kļūst par pastāvīgiem lasītājiem. Izvēlas dažādas grāmatas. Noteicošā vairākumā tā ir daiļliteratūra. Iedzīvotājiem, kuriem lasīšana nav primāra nepieciešamība, lasa maz. No nozaru literatūras pārskata periodā visvairāk ņemtas 15. nodaļas psiholoģijas un 37. nodaļas izglītības grāmatas. Labprāt lasa grāmatas par ceļojumiem, par populārām personībām, vēsturiskas grāmatas. Nemaz netiek lasītas ķīmijas, matemātikas nozaru izdevumi. Bērnu grāmatas paņem pieaugušie bērniem vai mazbērniem, vai skolu brīvlaikos, kad pie vecvecākiem ciemojas mazbērni.

Tabula „Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Dabubāze	2022	2023	2024
Letonika			
Iejuplāžu skaits	92	35	77
News			
Iejuplāžu skaits	73	3	2

Bibliotēkas apmeklētājiem piedāvājumā Letonikas un Lursoft datu bāzes, kuras lietotāji izmanto maz. Vairāk tās tiek izmantotas bibliotekāra darba vajadzībām.

Ārpus bibliotēkas telpām datu bāzes netiek popularizētas.

Grāmatu jaunumi tiek publicēti bibliotēkas Facebook lapā, kas izveidota pārskata perioda laikā. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, parādnieki kļuvuši disciplinētāki. Ar retiem izņēmumiem, pietiek ar zvanu vai atgādinājumu telefonā un grāmata tiek atgriezta bibliotēkai.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Novadnieku pagasts ir skaitliski liels pagasts Saldus novadā (gan pēc platības, gan iedzīvotāju skaita). No 2024. gadā 184 reģistrētiem bibliotēkas lietotājiem 25 ir bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam. Pārskata periodā bērnu grāmatu krājums papildināts par 27 eksemplāru. Vislielākais izsniegams ir grāmatas pirmskolas vecuma bērniem. Tās paņem mammas vai vecvecāki, kad nāk mainīt savas grāmatas.

Mazākajiem bērniem tiek piedāvāts žurnāls “Spicīte”, bet skolas vecuma bērniem žurnāls „Ilustrētā Junioriem”.

Bērnu stūrītis piedāvā rotaļlietas un dažādas spēles, piemēram, Riču Raču, Cirkus, dambreti u.c. Mazie bērni var darboties ar krāsojamām grāmatām.

8. Novadpētniecība

Turpināts darbs pie novadpētniecības mapju papildināšanas, rediģēšanas un sistematizēšanas. Novadpētniecības krājumā ir mapes ar laikrakstu kopijām par pagastu, tās cilvēkiem un notikumiem, mapes par Novadnieku bibliotēkas vēsturi, mapes par atsevišķu māju vai cilvēku dzīvi, fotoalbumi, 1950. – 1954.gada Sabiedriskās savstarpējās palīdzības kases protokoli, mapes ar interneta vietnes www.periodika.lv rakstiem u.c. Lietotājiem tās ir pieejamas novadpētniecības plauktos. Piedāvājumā vairāk kā 30 mapes ar apkopoto informāciju. Savāktie materiāli tiek popularizēti, veidojot izstādes bibliotēkas telpās.

9. Projekti

Pārskata periodā neviens projekts bibliotēkā nav izstrādāts.

Pateicoties Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centra izstrādātajai un Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītajai programmai „**Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām**”, arī šogad bibliotēka ir ieguvusi 15 grāmatas par summu EUR 168.27.

10. Publicitāte

Informāciju par Novadnieku pagasta bibliotēku var atrast Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapas sadaļā Novadu bibliotēkas un Kultūras kartē. Par pasākumiem vai izstādēm vēsta izvietotas afišas pie bibliotēkas un pagasta apdzīvotās vietās uz informācijas stendiem, arī Saldus novada laikrakstā „Saldus Zeme”. Krājuma popularizēšanai tiek veidotas literatūras izstādes. Informācija par jaunajām grāmatām un bibliotēkā notiekošām aktivitātēm tiek ievietota sociālajā tīklā Facebook.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Bibliotēka nav vientuļa sala. Tā nevar pastāvēt bez sadarbības partneriem.

Saldus novada bibliotēka un to darbinieki: Novadnieku bibliotēka ir struktūrvienība Saldus novada bibliotēkai (saņemam metodiskie norādījumi, semināri, izstādes, SBA, mācības, kolēģu padomi un tml.). Vienmēr liels atbalsts tie saņemts no bibliotēkas informācijas resursu attīstības un metodiskā darba nodaļas meitenēm, no direktora vietnieces Evitas Spulašas, grāmatvedes Ināras Jankovskas.

Vistuvākais sadarbības partneris ir Novadnieku pagasta pārvalde un tās vadītājs, jo bibliotēkas mājvieta atrodas pagasta pārvaldes ēkā. Tāpat sadarbojamies ar pagasta kultūras un sporta darbinieku, lietvedi. Telpas uzkopj pagasta apkopēja.

Bibliotēka ikdienā sadarbojas ar citām Saldus novada bibliotēkām (visbiežākā sadarbība ar kaimiņpagasta Zvārdes bibliotēku). Notiek SBA, pieredzes un padomu apmaiņa, izstāžu maiņa un tml.

Notiek konsultācijas ar Saldus J. Rozentāla vēstures un mākslas muzeju, izmantoju no muzeja krājumiem ceļojošās izstādes.

Dienas centrs: sadarbība ar Dienas centra vadītāju Maiju Broku. Kopīgi veidots Lasītāju klubiņš. Radošo darbu pulciņa nodarbības notiek bibliotēkas telpās.

Bibliotēka sadarbojas ar senioru klubiņu „Vakarzvaigzne”.

LNB: darbā izmantota informācija no LNB mājas lapas, ņemta dalība LNB piedāvātajās mācībās.

Grāmatu veikali, grāmatu izplatītāju bāzes u.c.: pārsvarā Zvaigznes ABC izdotās grāmatas tiek pirktas grāmatu veikalā „Dainas”, citas pie grāmatu izplatītāja IK Virja. Kancelejas un ar datortehniku saistītas preces tiek iegādātas veikalos „H un S MAMI” un „I.T. Tehnika”. Preses izdevumi tiek pasūtīti Latvijas pastā abone.lv.

Novadnieku pagasta tautas bibliotēkas vadītāja

Daiga Cīrule